

ماده ۳- مسئولیتها و نقشها

الف - مسئولیت‌های کارفرما در خرید خدمات مشاوره می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ۱- اجرای تمهیدات خرید خدمات مشاوره (موضوع ماده «۴» این آیین‌نامه)،
- ۲- تصمیم‌گیری درباره تجدید فرآیند خرید خدمات مشاوره،
- ۳- مستندسازی و اطلاع‌رسانی خرید خدمات مشاوره،
- ۴- انجام تمام مراحل خرید خدمات مشاوره ساده،
- ۵- انعقاد قرارداد مشاوره.

ب - مسئولیت‌های هیئت انتخاب مشاور در فرآیند خرید خدمات مشاوره می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ۱- بررسی کفایت و تأیید گزارش شناخت،
- ۲- ارزیابی کیفی مشاوران و تهیه فهرست کوتاه، شامل:
 - ۱-۲- تأیید مفاد استعلام ارزیابی کیفی (RFQ)،
 - ۲-۲- تعیین معیارهای ارزیابی کیفی و وزن آنها،
 - ۳-۲- امتیازدهی و ارزیابی کیفی مشاوران،
 - ۴-۲- تهیه فهرست کوتاه و صورتجلسه ارزیابی کیفی؛
 - ۳- تأیید مفاد درخواست پیشنهاد (RFP)،
 - ۴- ارزیابی فنی پیشنهادها،
 - ۵- گشایش پاکت‌های فنی و قیمت،
 - ۶- ارزیابی مالی پیشنهادها و تعیین مشاور منتخب،
 - ۷- تصویب شرایط انحصار.

تبصره - در صورتی که از خدمات مدیر طرح استفاده شود، می‌توان مسئولیت‌های جزء «۳» بند «الف» و ردیف‌های ۱-۲ تا ۴-۲ جزء «۲» بند «ب» را به مدیر طرح واگذار کرد.

پ - مسئولیت‌های سازمان در خرید خدمات مشاوره عبارتند از:

- ۱- تهیه و ارایه فهرست مشاوران صلاحیتدار با ذکر رشته، زمینه تخصصی و پایه صلاحیت،
- ۲- تهیه و ارایه فهرست بلند مشاوران صلاحیتدار برای مناقصات محدود در رشته‌های مشخص شده.

ماده ۴- تمهیدات خرید خدمات مشاوره

الف - کارفرما قبل از شروع فرآیند خرید خدمات مشاوره، باید اقدامهای زیر را انجام دهد:

۱- تهیه گزارش شناخت (موضوع ماده «۵» این آیین نامه)،

۲- تهیه شرح کلی خدمات (موضوع ماده «۶» این آیین نامه)،

۳- تهیه اسناد درخواست پیشنهاد (موضوع ماده «۲۰» این آیین نامه)،

۴- تهیه مفاد فراخوان (موضوع ماده «۷» این آیین نامه)،

۵ - برآورد هزینه خدمات مشاوره،

۶ - تهیه برنامه زمانی خرید خدمات مشاوره،

۷- تعیین روش انتخاب مشاوران (موضوع ماده «۱۸» این آیین نامه)،

۸ - تعیین هیئت انتخاب مشاور، حسب مورد،

۹- تهیه استعلام ارزیابی کیفی، حسب مورد (موضوع ماده «۱۵» این آیین نامه)،

ب - کارفرما باید قبل از شروع فرآیند انتخاب مشاور، مقدمات لازم را برای اجرای تعهدات مشاور مانند

مستندسازی مطالعات، نقشه‌ها و مدارک مربوط به مراحل قبلی انجام دهد و از تأمین منابع مالی

کار اطمینان حاصل کند.

ماده ۵ - گزارش شناخت

الف - کارفرما گزارش شناخت طرح را شامل موارد زیر تهیه کند:

۱- عنوان, مشخصات کلی, اهداف کیفی و کمی طرح,

۲- سازمان کارفرمایی,

۳- مستندهای تأمین منابع مالی شامل:

۱-۳- برآورد اولیه خدمات مشاوره, حسب مورد,

۲-۳- روش تأمین منابع مالی,

۴- برنامه زمانی کلی طرح,

۵- مدت اعتبار پیشنهادها,

۶- اسناد فنی و نقشه ها و مدارک طراحی به نحوی که وضعیت طرح را به طور اجمال برای مشاور

از نظر شرایط کار تبیین کند,

۷- فهرست مهمترین مقررات, بخشنامه ها و دستورالعملهای مربوط.

تبصره - در مواردی که یک یا چند جزء از موارد مندرج در بند « الف » قابل تأمین از سوی کارفرما نباشد, کارفرما مجاز است انجام آن را در قبال پرداخت هزینه در شرح کار خدمات مشاور درخواست کند.

ب - در صورتی که در انجام خدمات مشاوره در طرح مورد نظر , قوانین و مقررات خاصی نظیر حقوق دولتی خاص (مربوط به مقررات بیمه , عوارض, مالکیت و نظایر آن), حفاظت ویژه یا ملاحظات زیست محیطی خاصی نافذ باشد, در گزارش شناخت, موارد با ذکر مقررات مربوط باید تشریح شوند.

ماده ۶ - شرح کلی خدمات

الف - شرح کلی خدمات (TOR) باید حداقل حاوی موارد زیر باشد:

- ۱- هدف و محدوده طرح,
 - ۲- اطلاعات پایه, به منظور ارائه شرح تفصیلی خدمات یا متدولوژی,
 - ۳- مبانی, اصول, معیارها و استانداردهای مورد نظر کارفرما,
 - ۴- خروجیها و نتایج مورد نیاز شامل اطلاعات , نقشه‌ها یا گزارشهایی که مشاور باید در مراحل مختلف یا پایان کار, به کارفرما تحویل دهد,
 - ۵- خدمات جنبی و تکمیلی که باید توسط مشاور یا به واسطه وی توسط شخص ثالثی انجام شود,
 - ۶- وظایف مشاور در زمینه آموزش یا انتقال دانش فنی, حسب مورد.
- ب - حتی المقدور سازمان با دریافت نظر دستگاه اجرایی نسبت به تهیه و ابلاغ شرح خدمات همسان برای کارهای مشاوره اقدام کند, در غیر اینصورت, کارفرما می‌تواند شرح تفصیلی خدمات را تهیه یا به عنوان یک امتیاز فنی از مشاور درخواست کند.

ماده ۷- فراخوان

الف - کارفرما می‌تواند به روشهای زیر فراخوان را منتشر کند:

- ۱- انتشار آگهی از دو تا سه نوبت حداقل در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشوری،
- ۲- دریافت فهرست بلند مشاوران از سازمان یا مراجع قانونی ، طبق آیین نامه تهیه فهرست مناقصه‌گران صلاحیتدار برای مناقصه محدود، حسب مورد و ارسال دعوتنامه برای آنها،
- ۳- انتخاب دو ازده مشاور توسط دستگاه اجرایی از فهرست بلند قبلی دریافت شده از سازمان یا مراجع قانونی دیگر و سه مشاور با سابقه کمتر از پنج سال ، مشروط به آنکه بیش از دو سال از دریافت لیست سپری نشده باشد و ارسال دعوتنامه برای آنها در صورت دارا بودن صلاحیت و ظرفیت کاری مشاوران براساس خود اظهاری ایشان.

تبصره ۱- در موارد خاص با تشخیص و مسئولیت دستگاه اجرایی ذیربط ، تعداد مشاوران موضوع جزء (۳) بند « الف » به پنج مشاور تقلیل می‌یابد؛ در این حالت ، حداقل یک مشاور با سابقه کمتر از پنج سال باید به لیست قبلی اضافه شود.

تبصره ۲- برای کارهایی که برآورد هزینه مشاوره آنها بیش از ده برابر نصاب معاملات متوسط باشد ، به استثنای موارد مشمول بند « ث » ماده (۱۸) این آیین‌نامه، انتشار آگهی ضروری است.

ب - فراخوان مشاوره باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ۱- نام و نشانی کارفرما،
- ۲- موضوع خدمات مشاوره،
- ۳- گواهینامه صلاحیت، حسب مورد،
- ۴- اعلام انجام ارزیابی کیفی، حسب مورد،
- ۵- رشته یا زمینه تخصصی مشاور،
- ۶- تاریخ، مهلت و نشانی دریافت و تحویل اسناد،
- ۷- نحوه دریافت اسناد ارزیابی و هزینه آن در صورت لزوم،

پ - در صورت انتشار آگهی و تحقق شرایط انحصار (ایجاب یک متقاضی برای انجام معامله)، فراخوان یاد شده، برای احراز انحصار، باید حداقل برای یک بار تجدید شود.

تبصره - در صورت احراز انحصار، قرارداد به روش ساده منعقد می‌شود.

ماده ۸ – همزمانی خدمات مشاوره

الف - ارجاع همزمان فعالیتهای جنبی و تکمیلی به مشاور اصلی، در صورتی که دارای صلاحیت لازم در رشته مربوط باشد، مجاز است.

ب - ارجاع خدمات زیر در یک طرح به یک مشاور مجاز نیست:

۱- مدیریت طرح با طراحی و نظارت،

۲- مطالعات توجیهی با طراحی و نظارت،

۳- مهندسی ارزش با طراحی و نظارت،

پ - هرگونه مشارکت در منافع مالی و تدارکاتی مشاور که خدمات مدیریت طرح، بازرسی، طراحی یا نظارت در طرحی را بر عهده گرفته است، در قراردادهای تأمین کالا و پیمانکاری همان طرح ممنوع است.

ت - همزمانی طراحی با کارهایی که قراردادهای آنها به صورت مشا ارکت برای پیمانکاری طرح و ساخت (EC & EPC & DB)، ایجاد نرم افزارهای سفارشی و پیمانکاری عمومی (GC) ارجاع می شود، مجاز است.

ماده ۹- تشخیص صلاحیت و موازن کلی

الف - ارجاع کارهای مشاوره در معاملات متوسط و بزرگ، در رشته‌هایی که توسط سازمان تشخیص صلاحیت می‌شوند، فقط به مشاوران دارای گواهینامه صلاحیت سازمان مجاز است.

ب - در رشته‌هایی که گواهی صلاحیت یا مجوزهای معتبر از سوی سایر مراجع قانونی صادر می‌شود، حسب مورد، کارفرما باید گواهی صلاحیت مربوط را درخواست کند.

پ - به منظور تحقق اصل رقابت مشاوران، ضمن رعایت « لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری » (مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲)، تمام مشاوران فراخوانده شده، باید دارای شخصیت حقوقی مستقل نسبت به دستگاه کارفرما باشند.

تبصره ۱- فرآیند انتخاب مشاورانی که با حضور شرکتهای وابسته و نظایر آن انجام می‌شود باید به صورت انتخاب بر اساس کیفیت و قیمت (موضوع بند « ب » ماده « ۱۹ » این آیین‌نامه) برگزار شود.

تبصره ۲- تعاونیهای کارکنان و صندوقهای بازنشستگی نمی‌توانند با دستگاههای ذیربط خود، قرارداد منعقد کنند.

ت - ارجاع کار به اشخاص حقوقی که خدمات مشاوره را در قالب گروه مشارکت ارائه می‌کنند، مجاز است؛ در این صورت امتیازهای مشاوران همکار در امتیاز ارزیابی کیفی مشاور منظور می‌شود.

ث - اگر اثبات شود که مشاور در فرآیند ارزیابی و انتخاب، از مدارک جعلی یا اطلاعات خلاف واقع، تهدید، تطمیع، رشوه و نظایر آن برای قبول پیشنهادهای خود استفاده کرده است، به تشخیص هیئت رسیدگی به شکایتها به مدت حداقل دو سال از ارجاع کارهای موضوع این آیین‌نامه محروم می‌شود.

تبصره - دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات مشاوران و اعمال محرومیت از ارجاع کار، از سوی سازمان تهیه و ابلاغ می‌شود.

ج - به منظور ارتقا و تضمین کیفیت خدمات مشاوره، باید اصول زیر در استفاده از خدمات مشاوره رعایت شوند:

۱- اصول و مقررات نظام فنی و اجرایی کشور،

۲- انجام مطالعات توجیهی پیش از ارجاع مطالعات تفصیلی و اجرایی، حسب مورد،

۳- استقلال مشاور نسبت به کارفرما،

۴- تنظیم دقیق شرح خدمات,

۵ - رعایت اصل رقابت کیفی در تمام مراحل ارزیابی و ارجاع کارهای مشاوره,

۶ - استفاده از قراردادهای همسان در خدمات مشاوره , در مواردی که قراردادهای همسان وجود دارد,

۷- تحقق مسئولیت مدنی مشاوران در قبال صحت و کیفیت کارها و خدمات از طریق ایجاد

پوششهای بیمه‌ای و یا سایر روشها برای تضمین خدمات.

تبصره - سازمان موظف است در چهارچوب بند (۲) ماده (۲۶) نسبت به تهیه دستورالعمل برای

ارزیابی میزان تحقق و دستیابی به اصول مصرح در جزءهای (۱) تا (۷) اقدام و به دستگاههای اجرایی ابلاغ کند

ماده ۱۰- انتخاب مشاور از طریق مناقصه

الف - چنانچه به تشخیص کارفرما ، ارجاع خدمات مشاوره از طریق نیازمند بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها باشد، باید مناقصه به صورت دو مرحله ای (موضوع جزء «۲» بند « الف» ماده «۴» قانون) و مطابق با روش انتخاب بر اساس کیفیت و قیمت (طبق بند « ب» ماده «۱۹» این آیین نامه) برگزار شود. اصلاحی سال ۸۶

ب - مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصاتی که موضوع آنها خدمات مشاوره (مذکور در بند « ه» ماده «۲۹» قانون و جزءهای «۵» و «۷» بند « الف» ماده «۲» این آیین نامه) باشد، مطابق با مناقصات دو مرحله ای محدود (روش قیمت ترازشده) انجام می گیرد.

ماده ۱۱- ترجیح مشاوران داخلی

الف - امتیاز ارزیابی کیفی و امتیاز فنی مشاوران خارجی در عدد ۰/۸ ضرب می‌شود.

ب - ترجیح مشاوران داخلی که بخشی از سهام آنها متعلق به اشخاص خارجی باشد , مشروط بر آن است که میزان سهم شرکای داخلی در سود و زیان و میزان سهم هر یک از سهامداران مشخص باشد و میزان مشارکت سهامداران داخلی, بیش از پنجاه درصد کل سهام باشد.

ماده ۱۲- انعقاد قراردادهای مشاوره

الف - قرارداد با مشاور منتخب باید قبل از پایان مدت اعتبار پیشنهادها منعقد شود.

ب - تغییر در موضوع و شرایط قراردادهای مشاوره بعد از تعیین مشاور منتخب ممنوع است.

تبصره - تغییر در حجم و مبلغ و شرایط قراردادهای مشاوره پس از انعقاد قرارداد ، تنها به درخواست کارفرما تا سقف بیست و پنج درصد و براساس مقررات موضوعه مجاز است.

پ - هرگونه افزایش قیمت بعد از پایان جلسه ارزیابی مالی پیشنهادها و در فاصله تعیین مشاور منتخب تا انعقاد قرارداد ممنوع است.

ت - کارفرما می تواند در تعیین قیمت مشاوره به نحوی با مشاور قرارداد منعقد کند که خدمات مشاوره متکی به درصدی از برآورد هزینه اجرا یا متکی به صورت وضعیت پیمانکار نباشد و به صورت مقطوع قرارداد منعقد کند.

ث - چنانچه مشاور در طول اجرای پروژه براساس اعمال مهندسی ارزش ، برآورد پروژه را کاهش دهد، یک درصد از میزان کاهش به عنوان پاداش به وی پرداخت می شود.

ماده ۱۳- مستند سازی و اطلاع رسانی

الف - کارفرما موظف است فرآیند انتخاب مشاوران شامل ارزیابی کیفی مشاوران و ارزیابی فنی و مالی پیشنهادها را مستندسازی کند.

ب - مستندهای فرآیند انتخاب مشاوران شامل موارد زیر است:

۱- گزارش شناخت,

۲- شرح کلی خدمات,

۳- فراخوان مشاوره,

۴- صورتجلسه نهایی ارزیابی کیفی مشاوران, حسب مورد,

۵- صورتجلسه نهایی ارزیابی فنی پیشنهاد یا پیشنهادها,

۶- صورتجلسه نهایی ارزیابی مالی پیشنهاد یا پیشنهادها (صورتجلسه پایانی),

۷- اسناد قراردادی شامل قرارداد, ضمیمه و ملحقات آن.

پ - کارفرما باید تمامی مرا حل خرید خدمات مشاوره را مستندسازی و مستندهای فرآیند انتخاب

مشاوران, شامل جزءهای «۳» تا «۶» را از طریق پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات منتشر کند.

ت - سازمان موظف است که فهرست مشاوران صلاحیتدار را با ذکر رشته و زمینه تخصصی , پایه

صلاحیت و نتایج ارزشیابی دوره‌ای مشاوران در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر کند.